

Invitaţii speciali ai celei de-a 42-a ediţii a Festivalului Internaţional de Poezie de la Sighetu Marmaţiei vor fi poeţii albanezi. Nu vor fi, însă, primii albanezi care ajung aici. Încă din secolele XVI-XVII, aşa cum atestă numeroase documente ale cancelariilor domneşti din Ţările Române (în timpul domniei lui Mihai Viteazu peste 15 000 de albanezi trec în Ţara Românească şi întemeiază localitatea Călineşti, în actualul judeţ Prahova), dar şi ale celei habsburgice, se refugiază sau emigrează pur şi simplu din motive economice, la nord de Dunăre. Dar, cel mai mare „val" de „emigranţi" albanezi se înregistrează după încetarea Primului Război Mondial: „După primul razboi mondial se constată venirea unui nou val de albanezi, mai ales din Macedonia iugoslavă, din motive economice, de data aceasta stabilindu-se şi în oraşele transilvane Oradea, Cluj, Mediaş, Sibiu, Sighetu Marmaţiei, Baia Mare, Tîrgu-Mureş, ca muncitori şi meseriaşi.„. (Conform: Albanezii din România, pe pagina de webb DESPRE ALBANIA…IN LIMBA ROMANA.)

Nu sunt nici chiar primii poeţi albanezi care „calcă" pe pămînt românesc. Lăsînd de-o parte exemplul, deja arhicunoscut al albano-românului Victor Eftimiu, este demn de menţionat că, aşa cum poetul nostru naţional, Mihai Eminescu, a debutat şi a publicat un număr de 19 poeme la Budapesta, în revista lui Iosif Vulcan, şi poetul naţional albanez, NAIM FRASHERI, a publicat o parte însemnată a scrierilor sale la… Bucureşti şi Constanţa! (Dar, cine a fost şi cum e cinstit chiar acum, în lume, acesta aflaţi mai mult din revista PRIETENUL ALBANEZULUI /Miku i shkiptarit.)

Sighetu Marmaţiei va fi gazda a şase dintre poeţii reprezentativi ai literaturii albaneze de azi („kosovară" sau „doar" albaneză"). Profesorul dr. Luan Topçiu, istoric al literaturii albaneze şi traducător, caracterizează perioada de după 1990 ca fiind „un amalgam de curente, împletire a neoromantismului cu neosimbolismul, a grotescului cu ironia: imitaţiile textuale şi intertextuale", dar, bun cunoscător şi al limbii şi literaturii române, sondează şi fondul comun iliro-trac al celor două limbi, română şi albaneză.

Graţie generozităţii poetului „sighetean" Vasile Muste, coordonatorul festivalului, pot să vă propun, în avanpremieră, cîte un poem din fiecare. Fac menţiunea necesară că traducerile sunt

datorate lui BAKI YMERI, preţuit poet, eseist şi traducător kosovar, din albaneză în română şi invers, cu rădăcini, pe linie maternă, din Şipcoviţa (Dacia sud-dunăreană).

AUTOR: Vasile Gogea

Articol integral pe blogul:
www.vasilegogea.wordpress.com